

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	
บทคัดย่อ	
บทนำ	1
บทที่	
1 <u>พัฒนาการของนโยบายการผลิตและการค้าข้าว พ.ศ. 2398-2488.</u>	5 - 20
1. ความเบื้องต้น	5
2. นโยบายส่งเสริมการเพาะปลูกข้าว	6
3. นโยบายราคาข้าว	15
4. นโยบายการค้าข้าว	16
5. สรุป	17
2 <u>ปฐมบทว่าด้วยพระเม็ยมข้าว</u>	21 - 32
1. การศึกษาประวัติความเป็นมาของนโยบาย พระเม็ยมข้าว	21
2. การศึกษาทั่วไปว่าด้วยนโยบายพระเม็ยมข้าว	25
3. ข้อมูลในการศึกษาพระเม็ยมข้าว	29
4. บทสรุป	32
3 <u>การวิเคราะห์ทางทฤษฎีว่าด้วยพระเม็ยมข้าว</u>	33 - 36

4	<u>การศึกษาข้อเท็จจริงว่าด้วยภาคเศรษฐกิจข้าว</u>	37 - 184
	1. ความเบื้องต้น	37
	✕ 2. ตลาดข้าวระหว่างประเทศ	38
	✓ 2.1 โครงสร้างตลาดข้าวระหว่างประเทศ	40
	✓ 2.2 ประพัตติกรรมของตลาดข้าวระหว่างประเทศ	52
	✓ 2.3 ผลปฏิบัติการของตลาดข้าวระหว่างประเทศ	60
	✓ 3. ความยืดหยุ่นต่อราคาของอุปสงค์ในการเล่นอซื้อ ข้าวไทยในตลาดโลก	62
	✓ 4. ความยืดหยุ่นต่อราคาของอุปทานข้าวส่งออกของไทย	79
	5. ความยืดหยุ่นแห่งการทดแทน	87
	5.1 ความยืดหยุ่นต่อราคาสัมพัทธ์แห่งการทดแทน	88
	5.2 ความยืดหยุ่นปฏิภนระหว่างข้าวไทย กับข้าวประเทศอื่น	91
	✓ 6. ความยืดหยุ่นไขว้ของอุปสงค์ในการเล่นอซื้อข้าวไทย ในตลาดโลก	93
	✓ 7. ความยืดหยุ่นต่อเงินโตของอุปสงค์ข้าวต่างประเทศ ในการเล่นอซื้อข้าวไทยในตลาดโลก	95
	✓ 8. การสนองตอบของอุปทานข้าวที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงราคา	97
	8.1 การศึกษาว่าด้วยการสนองตอบของอุปทาน การผลิตข้าว	103
	8.2 การศึกษาว่าด้วยการสนองตอบของอุปทานข้าว ที่เล่นอขายในตลาด	111
	8.3 การศึกษาว่าด้วยการสนองตอบของพื้นที่ การเพาะปลูกข้าว	113
	8.4 บทสรุป	119

บทที่

หน้า

✓ 9.	ภาวะการแข่งขันในตลาดข้าวภายในประเทศ	124
9.1	การวิจัยเชิงคุณภาพ	133
9.2	การวิจัยเชิงปริมาณ	134
9.3	บทสรุป	156
✓ 10.	ความยืดหยุ่นต่อราคาของอุปสงค์ในการส่งออกข้าว ภายในประเทศ	161
✓ 11.	ความยืดหยุ่นต่อเงินได้ของอุปสงค์ในการส่งออกข้าว ภายในประเทศ	165
12.	การศึกษาความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ของการเพาะปลูกข้าว	172
13.	บทสรุป	183
5	การศึกษาวาดด้วยภาวะฟรีเมียมข้าว	185 - 226
1.	ความเบื้องต้น	185
2.	การศึกษาภาวะสัมบูรณ์ของฟรีเมียมข้าว	187
2.1	งานของ ฮันส์ พลาตินูดส์ และวอร์ธ เลิศดาร์การ .	187
2.2	งานของ แตน อีเซออร์	189
2.3	งานของ แลง ลังวน เรือง	193
2.4	งานของ อัมมาร์ สยามวาธา และคณะ	194
3.	การศึกษาภาวะสัมพัทธ์ของฟรีเมียมข้าว	201
3.1	การประมาณการ อัตราการระบายข้าวส่งออก ที่ตกแก่เกษตรกร	201
3.2	การประมาณการ อัตราการระบายข้าวส่งออกที่ตกแก่ ครัวเรือน จำแนกตามขั้นเงินได้	213
4.	บทสรุปว่าด้วยภาวะฟรีเมียมข้าว	218

บทที่

หน้า

6	พรีเมียมข้าวกับสวัสดิการสังคม	227 - 247
	1. ความเบื้องต้น	227
	2. การศึกษาผลกระทบของภาษีศุลกากรที่มีต่อฐานะ ของชาวนา	227
	3. การศึกษาเชิงปริมาณว่าด้วยผลกระทบของพรีเมียมข้าว ที่มีต่อสวัสดิการสังคม	231
	4. ข้อโต้แย้งว่าด้วยภาษีข้าวส่งออกระดับอุดมภาพ	236
	5. บทสรุป	243
7	การศึกษาผลของการเก็บภาษีข้าวส่งออก	248 - 363
	1. ความเบื้องต้น	248
	2. ผลที่มีต่อการจัดสรรทรัพยากร	248
	2.1 ผลที่มีต่อการผลิตข้าว	254
	2.2 ผลที่มีต่อประสิทธิภาพการผลิตข้าว	258
	2.21 ผลที่มีต่อการใช้จ่ายในการเพาะปลูกข้าว ...	259
	2.22 ผลที่มีต่อการยอมรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ...	274
	2.3 ผลที่มีต่อการกระจายการผลิตทางการเกษตร	227
	2.4 ผลที่มีต่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมหัตถกรรม	286
	3. ผลที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	287
	3.1 พรีเมียมข้าวในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกิลยัทธ การค้าเสรีแบบโตแบบไม่สมดุล	287
	3.2 พรีเมียมข้าวในฐานะที่เป็นแหล่งรายได้ของรัฐบาล .	290

4.	ผลที่ต่อการกระจายรายได้	298
4.1	การกระจายรายได้ระหว่างภาคเกษตรกรรม กับภาคเศรษฐกิจอื่น	298
4.2	การกระจายรายได้ของครัวเรือน คำนวณตามขั้นเงินได้	301
4.3	การเลิกเก็บพรีเมียมข้าวกับการกระจายรายได้ ..	306
5.	ผลที่ต่อการรักษา เสถียรภาพของราคา	308
5.1	พรีเมียมข้าวในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำหรับ การรักษา เสถียรภาพของราคา	311
5.2	ประสิทธิภาพของพรีเมียมข้าวในการรักษา เสถียรภาพของราคา	316
5.3	พรีเมียมข้าวกับค่าครองชีพ	327
5.4	เหตุใดจึงต้องรักษา เสถียรภาพของราคาข้าว ภายในประเทศ	330
6.	ผลที่มีต่อดุลการค้าและดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ .	333
7.	ผลที่มีต่อสวัสดิการสังคม	338
8.	การศึกษาผลของการยกเลิกและการเปลี่ยนแปลง อัตราภาษีข้าวส่งออก	343
8.1	การวิเคราะห์ Policy Simulation	343
8.2	การศึกษาผลที่คูณอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง อัตราพรีเมียมข้าว	356
8.3	การศึกษาจาก Linear Programming Model .	359
9.	บทสรุป	360

บทที่	หน้า
8 การบริหารนโยบายพรีเมียมข้าว	364 - 366
9 ทักษะของผู้บริหารนโยบายเศรษฐกิจเกี่ยวกับพรีเมียมข้าว	367 - 401
1. ความเบื้องต้น	367
2. ค่าใช้จ่ายคลองตลาด	367
2.1 ภาวะพรีเมียมข้าวในทักษะของค่าใช้จ่ายคลองตลาด	379
2.2 ผลของการยกเลิกการตัดเก็บพรีเมียมข้าว ในทักษะของค่าใช้จ่ายคลองตลาด	384
3. ค่าใช้จ่ายดำเนิน	389
4. ค่าใช้จ่ายไฟฟ้าใต	390
4.1 กระทรวงการคลัง	391
4.2 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ- และสังคมแห่งชาติ	392
4.3 ธนาคารแห่งประเทศไทย	393
5. การก่อเกิดของกองทุนส่งเสริมเกษตรกร	395
6. บทสรุป	400
10 บัณฑิตว่าด้วยพรีเมียมข้าว	402 - 404
บรรณานุกรม - ภาษาไทย	405
- ภาษาอังกฤษ	419